

**С.М. Фролов, канд. екон. наук, доц.,
Сумський державний університет**

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНО-ЗБАЛАНСОВАНОЇ ЕКОНОМІКИ З УРАХУВАННЯМ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

З набуттям незалежності і становленням державності України зовнішньоекономічна діяльність стала об'єктом її державної політики, а створення відповідної інфраструктури для цієї діяльності, зокрема митної – важливим завданням уряду. З цього часу витрати на створення і оснащення кордонів митниці, законодавства щодо порядку і умов в'їзду, виїзду та транзиту через Україну громадян, вантажів, транспортних засобів складають елементи використання фінансових потоків з формування бюджету України, в той час як надходження від митної діяльності є структурною складовою формування цих потоків.

Аналіз показує, що збільшення зовнішньоекономічної діяльності впливає на формування дохідної частини бюджету країни шляхом надходження платежів, які контролює та здійснює Державна митна служба України. Враховуючи те, що Україна посідає досить вагомe місце серед транзитерів товарів та транспортних засобів, обсяг яких постійно збільшується, необхідно, на наш погляд, розробити економічно обґрунтований підхід до стягнення певних платежів, а саме: єдиного збору, враховуючи його екологічну складову.

Проведений нами аналіз показує, що доходи від митної діяльності в 2007 р. склали 54 119,5 млн. грн., які створюються в рамках Державного бюджету. Обсяг цих доходів із макроекономічної позиції залежить від обсягів, структури і динаміки зовнішньоторговельного обороту.

Митна діяльність є невід'ємною складовою зовнішньоекономічної діяльності України.

При взаємодії з місцевими органами управління митні органи керуються Законом України "Про митну службу в Україні" Разом з тим дослідження, проведені в зоні діяльності Глухівської та Сумської митниць (Сумська область), показують, що економічні відносини митниці і місцевих органів управління, особливо щодо формування їх фінансових потоків та пов'язаних з прикордонним статусом регіонів витрат, не є достатньо відпрацьованими і потребують удосконалення.

У цій низці законодавчих і нормативних актів слід виділити Закон України "Про єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України". Хоча надходження від цього збору до Державного бюджету незначні, але це єдиний збір, який враховує

екологічну складову. Він встановлюється щодо транспортних засобів вітчизняних та іноземних власників, які перетинають державний кордон України, і стягується за здійснення санітарного, ветеринарного, фітосанітарного, радіологічного та екологічного контролю вантажів і транспортних засобів. Не зупиняючись поки детально на суті цього збору, відмітимо, що він не компенсує погіршення стану навколишнього природного середовища прикордонних регіонів, адже в повному обсязі перераховується до Державного бюджету України.

Таким чином, підсумовуючи вищевикладене, можна зазначити:

- надходження від митної діяльності як складової фінансових потоків Державного бюджету за чинним законодавством не підлягають розподілу між різними рівнями управління;
- ці надходження формуються на території прикордонних регіонів у результаті митної діяльності, для забезпечення якої регіони витрачають власні кошти, але не отримують компенсації цих витрат;
- необхідно удосконалити тарифно-цінову та податкову політику особливо в частині транзитних перевезень.